

PRIHOD
"PRIHODA"

str. 3

Porabje

ČASOPIS ZVEZE SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 18. novembra 1993 • Leto III, št. 23

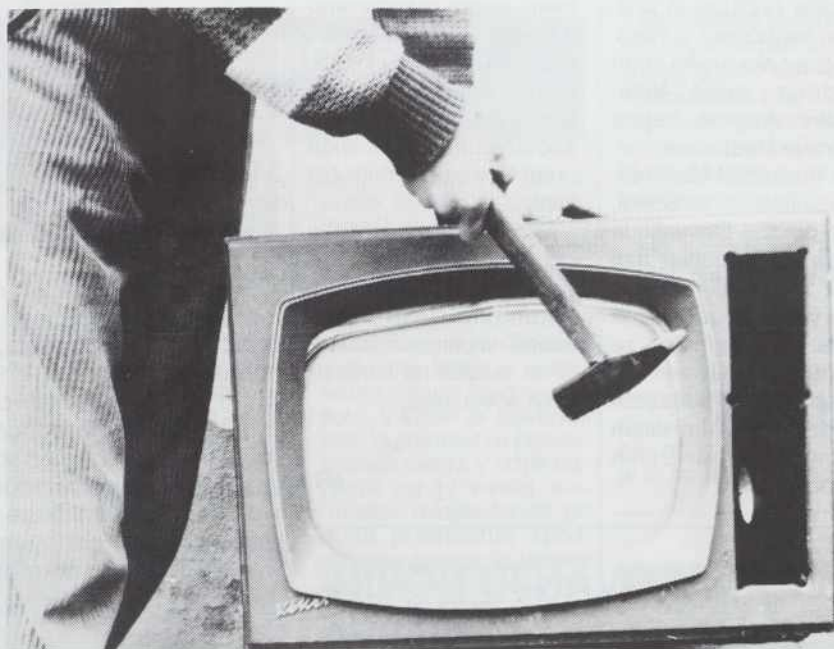
MADE IN HUNGARY

MED IN MEDIJI

Kot bi bilo vse skupaj nekakšen med. Namreč madžarski mediji. Kot če bi se v tej državi nekako sukalo vse okoli tega, odkar živimo v novem družbenem redu. Madžarska skupščina je v minulih letih največ časa namenila prav gotovo zakonu o medijih, ki pa ga kljub vsemu ni sprejela. Tudi predsednik republike in predsednik vlade sta si največ dopisovala o tej temi. Toliko, da je ljudem šlo že kar na živce, da se leta in leta prežvekuje ta stvar, napredka pa ni nobenega. Zadeva se je zataknila zavoljo tega, ker je za sprejetje tega zakona potrebna dvotretjinska parlamentarna večina, za kar pa so potrebni tudi glasovi opozicije. V tem primeru si vladna koalicija ni mogla privoščiti siceršnjega lagodnega glasovanja, ko zadostujejo glasovi pozicije.

Največ hude krvi povzročata televizija in radio, ker so časopisi v glavnem neodvisni. So taki, ki so politično dejansko neodvisni, ker so večinoma v tuji lasti, pa so tudi taki, ki so blizu tem ali onim vladnim ali opozicijskim strankam. Skratka, paleta časopisov-politično gledano - je dovolj pestra, čemur bi se lahko reklo tudi pluralistična ali demokratična. Pač vsakdo ima možnost, da si izbere časopise, ki so najbližji njegovi politični naravnosti ali pa enostavno njegovemu okusu. V tem primeru lahko govorimo o svobodi tiska.

Stvar pa je zelo pro-

blematična pri državni televiziji in radiu, ki naj bi bila politično, svetovnonazorsko in vsebinsko ravno tako pestra, ker gre za nacionalna medija. Vlogo, ki jo opravljata na ducate časopisov, mora opraviti Madžarska televizija sama. Ravno tako Madžarski radio.

S tem namenom se je vseh šest madžarskih parlamentarnih strank zednilo, naj bosta predsednika televizije in radia Elemér Hankiss in Csaba Gombár. Prvi si je stvar zamislil tako, da je ob televizijskem dnevniku na prvem kanalu ustanovil tudi alternativni televizijski dnevnik Egyenleg na drugem kanalu. Za prvega bi lahko rekli, da je bil prov-

ladni, drugi pa bolj opozicijski. In stvar - gledano z vidika demokracije - je pravzaprav uspešno delovala. Vsaj mi, gledalci, smo imeli tak občutek. Vsakdo je imel na voljo informacije, ki jih je potreboval in želel. Kljub temu, da je bil alternativni dnevnik na sporedu ob manj ugodnem času (popoldne ob šestih in zvečer ob desetih) in manj ugodnem, drugem kanalu, je postajal vse bolj popularen. Bil je kratek, jedrnat in senzibilen za resnične probleme. S tem pa tudi precej kritičen. Vendar v glavnem z izbiro tudi kočljivih tem in nikoli z ideološkimi komentarji. Komentarjev namreč nikoli ni bilo.

To pa je začelo vse bolj motiti vlado. In se je začela huda in histerična gonja proti predsednikoma, ki ju je imenovala vlada v soglasju s strankami. To je trajalo kaki dve leti, ko sta se Hankiss in Gombár naveličala in odpovedala. Imenovanje novih kandidatov ministrskega predsednika pa predsednik republike ni podpisal. Zato je premier pooblastil dva podpredsednika, ki sta že celo pretirano lojalna do vlade. Če ne celo do skrajne desnice. Njuni nasprotniki pavijo, da sta to dva politična komisarja. Ne vemo, če je tako ali ne, vendar pa je dejstvo - gledano strogo z novinarskega strokovnega vidika -, da sta v zadnjih

nekaj mesecih ukinita številne zanimive, aktualne in s strokovnim kadrom dobro podprte programe. Praktično so izginile žive ali kontaktne oddaje. Lahko si predstavljamo, zakaj.

Zdaj pa so ukiniteli alternativni televizijski dnevnik. Zdaj o prozornih vzrokih ne bomo govorili. Dejstvo je, da so ga ukiniteli. (Če je glavni urednik slučajno zares naredil nekaj, kar je narobe in s čimer ga bremenijo, to še ne sme biti povod za ukinitve take demokratične institucije kot je alternativni televizijski dnevnik.)

Če smo rekli, da je v madžarskem tisku res svoboda tiska, pa moramo reči, da danes v državni televiziji in radiu ni svobode govora. To pa je zelo huda kršitev tistih demokratičnih načel, za katera smo l. 1990 volili. S strani tistih političnih sil, katere smo volili. Resda imajo elektronski medij velik vpliv na javno mnenje, pa se vseeno krepko motijo tisti, ki mislijo, da se s takšno politično manipulacijo da priti do cilja: do ponovne zmage na volitvah '94. Ljudje na Madžarskem so danes že veliko bolj razgledani kot da bi nasedli sfriziranim novicam pa četudi jih bosta "okupirana" medija noč in dan trobila.

Desno pravilo in slepa ulica. V prometu dve pomembni stvari, kar pa nikakor ne velja tudi za družbeno življenje.

Fr.M.

SLOVENSKI OBRAMBNI MINISTER JANEZ JANŠA OBISKAL MADŽARSKO

SLOVENIJA NIMA KONKRETNEGA SOVRAŽNIKA

Slovenija ni samo ena izmed najmlajših držav v Evropi, ampak ima zagotovo najmlajšega, le petintrideset let starega obrambnega ministra, je sicer redkobeseden, toda dobro razpoložen madžarski obrambni minister dr. Lajos Für dejal na novinarski konferenci, ki sta jo imela skupaj z Janezom Janšo po pogovorih v vojaškem letovišču Balatonkenese ob Blatnem jezeru.

Slovenska vojaška delegacija je bila minuli teden kar tri dni na obisku pri madžarskih oboroženih silah. Po pogovorih z dr. Fürrom se je minister Janša vrnil v Ljubljano, deloma tudi zaradi vroče razprave v državnem zboru slovenskega parlamenta o proračunskem memorandumu za leto 1994, drugi del delegacije, ki jo je vodil načelnik republiškega štaba slovenske vojske Albin Gutman, pa si je ogledal več madžarskih

vojaških objektov.

Ministra Für in Janša sta zelo ugodno ocenila sodelovanje med Madžarsko in Slovenijo tudi na vojaškem področju. Slovenija je prav z Madžarsko podpisala prvi obrambni sporazum in tudi prvega vojaškega atašeja imenovala za to državo. Zelo podobni so tudi obrambni načrti obeh držav, zlasti kar se tiče regionalne in evropske varnosti. Državi se želita približati in postopno vključevati v Nato, pri čemer slovenska stran poudarja vlogo Višegradske skupine, katere članica je Madžarska.

Na novinarski konferenci je minister Janša ocenil, da je položaj Slovenije in Madžarske podoben tudi glede možnosti razširitve vojne v državah, s katerimi mejita. Zato je nujno za preprečevanje širjenja vojnih spopadov, podaljšati mandat mirovnim silam Organizacije združenih narodov.

Slovenski obrambni minister Janez Janša je na novinarski konferenci odgovoril tudi na nekaj vprašanj madžarskih novinarjev. Tako je na vprašanje, kaj meni o odnosih med Slovenijo in Hrvaško, zlasti zaradi meje v Piranskem zalivu, odgovoril, da tu meje doslej nikoli še ni bilo, je pa prepričan v ustrezno rešitev problema. O mari-borski najdbi orožja je menil, da gre za kriminalno dejanje in ne za meddržavne zadeve, o napetostih na dvojezičnem območju pa, da ob spoštovanju slovenskih predpisov tu ne more biti težav.

Minister Janez Janša je razložil, na novinarsko vprašanje, tudi slovensko obrambno doktrino, ki temelji na obrambi države, ki ne računa na konkretnega sovražnika.

eR

POSLANKA NA OBISKU

Na začetku novembra je poslanski klub Madžarske socialistične stranke obiskal Železno županijo. Medtem ko se je predsednik stranke Gyula Horn srečal z občani v Sombotelu, sta Rezső Nyers in Marija Jakab obiskala Monošter in okolico. Marija Jakab je poslanka slovaškega rodu in je bila dolga leta predsednica Slovaške zveze na Madžarskem. Med drugim je obiskala Zvezo Slovencev na Madžarskem, kjer se je pogovarjala s sodelavci omenjene organizacije.

Pogovor je potekal o manjšinskem zakonu oz. o spremembah volilnega zakona. Gospa Jakab je med drugim povedala, da je izmed šestih parlamentarnih strank edino Socialistična stranka tista, ki si dosledno prizadeva, da bi tudi maloštevilčne narodnosti lahko imele poslanca v skupščini. V ta namen so vložili parlamentu predlog za modifikacijo volilnega zakona.

Gospa poslanka se je srečala tudi z učitelji števanovske osnovne šole. Razpravljali so o novem šolskem zakonu.

-MS-

RAZPRAVA O PREOBLIKOVANJU NOVIH OBČIN V SLOVENIJI VSE BOLJ ZANIMIVA

Živahne razprave o spremembah lokalnih skupnosti in oblikovanju novih občin se nadaljujejo. Tako v državnem zboru kot sicer v javnosti potekajo vroče polemike predvsem o tem, kdaj bo zaživela nova lokalna samouprava in kako bo z volitvami v nove lokalne skupnosti.

Predvsem je veliko vprašanje, ali bo Državni zbor uspel do konca letošnjega leta sprejeti tri temeljne zakone, zakon o lokalnih skupnostih, zakon o referendumu in zakon o lokalnih volitvah.

V najboljšem primeru bi januarja prihodnje leto

Državni zbor sprejel vse bistvene zakone za reorganizacijo občin in izvedbo volitev. Tako bi sicer s precejšnjimi težavami lahko aprila 1994 izvedli lokalne volitve po novem v nove občinske svete in preoblikovali sedanje občine v nove lokalne skupnosti in upravne okraje.

Bolj realna je varianta, da bodo prihodnje spomladanske volitve opravljene v okvirih sedanjih občin tako, da bi v določenem roku novim občinskim svetom in županom prepustili izvedbo preoblikovanja novih občin

morajo biti namreč predhodno opravljeni referendumi, na katerih se občani izjasnjujejo o spremembah lokalne skupnosti, pa tudi odločitve o oblikovanju novih upravnih okrajev še niso sprejete.

V vsakem primeru gre za izjemno zahtevne in politično občutljive odločitve, ki zadevajo življenjska vprašanja občanov. Voljo prebivalcev bo treba spoštovati in ne kaže vsiljevati rešitev iz kabinetov in strankarskih sestankov. Zato bo morda naboljša odločitev: hiteti počasi.

Geza Bačić

SPREMLJAJTE TELEVIZIJSKO ODDAJO SLOVENSKI UTRINKI

vsako drugo soboto ob 9.40 na 2. programu madžarske televizije.

Naslednja oddaja bo 20. novembra.

PRIHOD "PRIHODA" (1.)

vsikši pondejlek, srejo pa petek. Kisnej so samo mesto žirā z olinom kujali do Svetoga gneva.

Na približavanje adventa pa nas spomina že den Zakariaša i Elizabete (5. november). Ništarni tak pravijo, ka je sveta Elizabeta bila tetica B.D. Marije. S Svetoga pisma vejmo, ka je bila že starejša ženska, gda je rodila Sv. Ivana Krstitela (patrona gorenjesinčarske cerkve). Elizabeta je bila v šestom mejseci, da je B.D. Marija poprijela Sina Božjega. Dihovniki Zakariaši se je v cerkvi skazau

anegu Gabriel, pa ma je pravo, ka dejte dobi. Un ma je nej dau valati, zato ma je anegu stavo rejč, pa nej mogo gučati.

"Po eti dnévi pa poprijela je Ozsčbet, zsenā nye-gova, i szkrila sze je pčt mejszecov... Vu sčsztom mejszeci pa poszlan je angel Gábriel od Bauga vu meszto Galilee, komi je imé Názareth. K ednoj devici zarocenj mouzsi, komi je imé Jozsef, z hizse Dávidove, imé pa te device je Mária." (Lk 1,24,26-27, Terplan, 1848)

-mkm-

CERKEV - KAŠČA - GLEDALIŠČE

"Vabimo vas na praznovanje ob priliki, da so pred petimi leti predali namenu gledališko dvorano, ki so jo zgradili z obnovo stare cerkve-kašče", smo lahko prebrali v vabilu Kulturnega doma v Monoštru.

Monošter je znan po tem, da je ustanovil v tem kraju I. 1183 kralj Béla III. cistercijsko opatijo. Prvotna cerkev je bila precej monumentalna s tremi ladjami. Leta 1605 so cerkev - služila je tudi kot trdnjava - minirali. Na ostankih stare cerkve so v zadnjem desetletju 17. stoletja zgradili novo cerkev v gotskem slogu. Po zgraditvi baročne cerkve v sredini 18. stoletja so menihi uporabljali staro cerkev kot kaščo. Cerkev-kašča bi bila zapisana propadu, če spomeniško varstvo ne bi zahtevalo njene obnove. Na začetku 70-ih let je bilo narejeno več načrtov, da bi našli primerno funkcijo zgradbi. Tukaj so nameravali namestiti občinsko knjižnico. Bilo je govora tudi o tem, da bi bila dvorana zelo ustrezna koncertna dvorana. Končna odločitev je bila, naj bo iz cerkve gledališka dvorana, kajti sam kraj ni imel nobene primerne dvorane za kvalitetne kulturne prireditve.

Renoviranje in dograditev se je začela 1983. leta. Arhitekt István Németh je našel primerne rešitve, da bi ohranil značaj gotske cerkve. O tem, v kakšni meri je dvorana funkcionalna, zdaj rajši ne bi pisali. Veliko bi lahko o tem pripovedovali animatorji, ki so tam zaposleni. Seveda vemo, da je moral nekatere danosti upoštevati tudi arhitekt. Mislimo tu na širino stavbe, ki je potem določila tudi parametre samega odra, oziroma na debele zidove.

No, sama stavba in tudi dvorana z dvesto petdesetimi sedeži sta zelo impozantni, vredni ogleda.

* * *

Proslava ob peti obletnici gledališke dvorane je bila 13. novembra s predstavitvijo monoštrskih amaterskih skupin. Omenila bi le toliko, da med temi skupinami ni bilo nobene slovenske ali nemške skupine, enako kot se je to dogajalo tudi na deseti obletnici mesta.

-MS-

NACIONALNI ŠOLSKI PROGRAM - MANJŠINSKO ŠOLSTVO

4. novembra so se zbrali v Budimpešti predstavniki manjšin, predvsem predsedniki narodnostnih zvez in na državnem pedagoškem zavodu obravnavali nacionalni šolski program.

Na Madžarskem so letos sprejeli tudi novi šolski zakon. Uveljavljati ga bodo začeli z naslednjim šolskim letom, do tedaj pa morajo pripraviti vse potrebno za njegovo ures-

šolstvo. Gre v bistvu za učni načrt, v katerem bodo že nadrobneje opredeljena načela manjšinskega pouka, torej kako bodo poučevali jezik in kako ostale predmete, bodisi v dvojezični ali drugi obliki. Predstavniki manjšin so v Budimpešti menili, da mora bodoči učni načrt upoštevati specifične potrebe posameznih manjšin. Kajti že doslej so te razlike bile in zagotovo

vanju nezadovoljni, si bodo skupaj z ostalimi manjšinami, povezanimi v Okrogli mizi, prizadevali zlasti za tako obliko narodnostnega pouka v osnovnih šolah, ki bo zagotavljala večjo učinkovitost. Kajti zdaj imajo v resnici enojezično madžarsko šolo, v kateri je slovenski jezik le predmet na prezahtevnem nivoju, v nižjih razredih pa je nekaj elementov dvojezičnosti pri dveh predmetih: spoznavanju narave in družbe in pri glasbeni vzgoji. Pred leti so imeli nekaj dvojezičnega pouka tudi pri zgodovini v višjih razredih, medtem ko so zdaj to obliko opustili. Porabski Slovenci si bodo prizadevali za tak učni načrt, ki bo zagotavljal osnovnošolcem, da se naučijo več materinščine kot sedaj. Kazalo pa bi sprožiti tudi pobudo za spremembe v Monoštru, kjer imajo zelo malo slovenskih otrok pri pouku materinščine, ker jih stari vpisujejo k nemškemu jeziku. Monošter namreč ne sodi uradno med dvojezične kraje, zato je potrebno otroke posebej prijavljati k pouku materinščine. Toda to je nadvse zapleteno, predvsem pa politično oziroma narodnostno politično vprašanje.

eR

ničevanje. Sem sodijo tudi narodnostni programi, zato je strokovni organ Ministrstva za šolstvo pripravil koncept, ki zajema tudi narodnostno šolstvo. Razprava v Budimpešti je pokazala, da manjšine s tem konceptom ne soglašajo, ker zelo površno in pomanjkljivo obravnava narodnostno

bodo morale ostati tudi v bodoče. Vsekakor pa bi se morali nekaj iz zgodovine manjšin učiti in naučiti tudi madžarski učenci, tako zgodovine manjšin, ki živijo na Madžarskem, kakor o Madžarih izven Madžarske.

Porabski Slovenci, ki so s sedanjimi razmerami v narodnostnem izobraže-

Letos maja so učenci osnovne šole Gornji Senik preživel dva dni v matični domovini Sloveniji.

Po zaslugi Rdečega križa Slovenije so bili gostje počitniškega doma na Debelem Rtiču.

Zveza Slovencev na Madžarskem je pred kratkim povabila v Porabje gospoda Mirka Jeleniča, generalnega sekretarja Rdečega križa Slovenije. Gospod Jelenič je obiskal OŠ Gornji Senik, kjer so se otroci in vodstvo šole zahvalili za pomoč pri ekskurziji v Sloveniji. Generalni sekretar se je zahvalil za tople sprejem in je obljubil pomoč tudi v prihodnje.

Nato so gospoda Jeleniča na sedežu Zveze Slovencev na Madžarskem seznanili z delovanjem zveze.

OD SLOVENIJE..

PARLAMENTARNI TEDEN

Državni zbor slovenske skupščine je razpravljajal o proračunskem memorandumu za prihodnje leto. Zasedanje so namenili tudi zakonu in poslovniku o parlamentarni preiskavi. Sestali so se še člani komisije Državnega zbora za lokalno samoupravo. Za zaprtimi vrati je zasedala Komisija Državnega zbora za nadzor nad delom varnostnih in obveščevalnih služb. Komisija Državnega zbora za zdravstvo, delo, družino in socialno politiko je obravnavala spremembe zakona o usklajevanju pokojnin in denarnih nadomestil za primer brezposelnosti ter spremembe zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Sestala se je še komisija za kmetijstvo in gozdarstvo.

11. SLOVENSKI KNJIŽNI SEJEM

16. novembra je zaprla vrata 11. slovenski knjižni sejem. Na ogled je bilo okoli 6000 knjig, med njimi približno dva in pol tisoč novitet. Na sejmu, ki je bil v Cankarjevem domu v Ljubljani, so podelili tudi nagrade. Priznanja so dobili: oblikovalka Darja Spanring-Marčičina za zbirko XX. stoletje Cankarjeve založbe, ilustratorica Marlenka Stupica za slikanico Grdi raček Založbe Mladinska knjiga in oblikovalec Lucijan Bratuš za knjigo Brižinski spomeniki založbe Slovenska knjiga.

Sprejemna dvorana Cankarjevega doma je tako gostila 58 založnikov, ki pa svojih knjig niso samo razstavljali, temveč tudi prodajali.

MARTINOVANJE

V vseh večjih slovenskih krajih je bilo martinovanje, na katerem so prvič "uradno" poizkusili letošnje vino. Še posebno zanimivo je bilo v Pomurju, od vseh pa so bili še najbolj zadovoljni gostinci, ki so zaslužili največ denarja z Martinovimi gosmi in racami.

FRANC PA ANČKA V MATIČNI KNJIGI?

Mislím, ka smo vsi čúli od toga, da je vogrski parlament nej dugo sprejel narodnostni zakon. Tó zakon že od 1. novembra valá. Dosta smo se štrajkali, če de te zakon dober ali nej. Tisti, steri v narodnostni politiki že majo prakso, tak pravijo, ka je zakon v doston tali nej dober, večkrat se tak vidi, kak če bi biu prauto manjšinam.

prepoznane, tiste do se v matično knjigo leko po svojom pisale, po svojom leko mënje pa priimke zapišejo. Tau se pravi, ka s slovenskimi liturami."

Dugo lejt sam bila matičarka, zatok te pa pitam, kak de tau slau? Manjšinci (kisebb-ségiek) do samo v svojom gezik napisani ali te pa dvojezično pisali v knjigo?

prednji paulag toga nika nauvoga nej vedli prajti, ge sam njim razložo, kakšo prakso smo meli mi. Tebi tau nej trbej prajti, tistoga reda si ti bila matičarka. Dobro bi bilau, če bi napisala, kak je tau slau, sploj pa zatok, ka sam ge biu v rosagi prvi, koga si slovenski oženila."

Če se pa zdaj rejsan ge dobila rejč, vam razložim, kak je tua slau. Zveza Južnih Slovanov na Madžarskem je 1980-81. leta natečaj razpisala, naj bi z narodnostne pokrajine ljudje vküppostavili v maternom geziku obred (szertartás) za ženitev, za krst, za pokapanje. Mi smo ženitev vküppostavili. Pomagali so nam dosti. Na Gorenjom Seniki Erika Glanz, Janoš Kühar plebanoš, strokovnjaki na

občini. Tistoga reda smo dosti parov etak vküpdali. Tisto besedilo eške nin more biti.

"Besedilo ge mam, tam sam emo s seov, in so se čüdivali, ka nakak, ranč Slovenci imamo že tau prakso."

Te zadnja leta sta pa tau nikak zapustili.

"Tau istina, ka matični urad notaroši vodijo. Tak na Dolenjom Seniki kak v Števanovci je notaroš Madžar. Zdaj je na njimi red, ka vöponucaojo tiste delavce, steri majo izpite za matičarstvo pa so Slovenci. Kak v Števanovci, tak na Dolenjom Seniki gestejo takši. Na tau more gledati cejla samouprava, žüpani pa vsi."

I. Barber

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG

Sorozat: **A**

Szám: **942839**

SZÜLETÉSI ANYAKÖNYVI KIVONAT

Nej dugo, da so nistarne matičare (anyakönyvvezetőket) zvali v Győr v Urad državnega pooblaščenca (Köztársasági Megbízotti Hivatal - Urad kontrolira zakonitost dela samoupravnih organov.) Med tejmi je biu Martin Ropoš, gorenjesenčarski žüpan, steri matičarsko delo tu opravlja.

Martin! Zakoj so vas zvali v Győr? Od koj je biu tam guč?

"Guč je biu od narodnostnoga zakona pa od toga, kak matični urad (anyakönyvi hivatal) more potom toga merkati v matično knjigo ljudam rojstvo, poroko pa martelnost."

Če rejsan kaj znam že od toga, povej mi, kakšni ukaz ste dobili?

"Najoprvin je od toga biu guč, da je zakon na Vogrskom 13 manjšin prepozno (priznal), med tejmi slovensko manjšino tiu. Stere narodnosti so

"Tak je. Dvojezično de napisano. Tau dobro znaš, ka je uradni gezik madžarski. Drugi gezik de napisani kak manjšinski."

Ka pa matična knjiga pa tisti papirji, štere ljudje od matičara dobijo? Tisti so eške po starom?

"Nej. Papirji (obrazci) so že po zakonu naredjeni. Matične knjige je nej tak leko vömeniti. Tam smo posabe dobili ukaz, kak moremo po zakoni napisati v knjige."

Kaj drugo eške so vam tü naprej davali?

"Od drugoga je tü guč biu. Tau so nam naprej davali, da zdavanje ali pokapanje, če stoj želi, tü moremo v maternom geziku napraviti."

Ka ti je pa te leko od toga napamet prišlo?

"Sploj sam se dobro čüto zdaj gnauk, zatok ka sam ponosno leko pravo, ka smo mi tau več kak 10 lejt nazaj že lepau delali. Za toga volo, ka so tej

Tisti, ki je prejšnji teden obiskal Gornji Senik, se je prav gotovo začudil, kaj neki plezalci plezajo po cerkvenem stolpu. Cerkveni odbor in samoupravni organ sta odločila, da bosta dala popraviti uro na cerkvenem stolpu. Obnovitev bo stala približno pol milijona forintov. Zveza Slovencev je prispevala 200 tisoč forintov. Razmišljajo tudi o tem, da bi osvetlili cerkev.

BREZI VOLÉ JE DELAVEC NEJ DELAVEC

Tak pravi Zvejrina Anuška s Števanovca. Cejlo življenje je kak subolica (šivilja) delala doma. Sama se je navčila šivat. Nikdar nikoga nej pitala, kak trbej eto pa tau zašiti, če se kaj nej posrečilo. Pa dōjn subolica gratala. Cejla krajina k njej nosila gvant šivat.

"Prva ala, ka sam zašila, je moja zdavenska ala bila 1947. leta. Te sam bila 23 lejt stara. Pa od tistogamau vsigkar šivam. Sprvoga tak na črno sam šivala, dapa sletkar že papire sam dala napraviti. Zato, ka bojala sam se, ka de me stoj taužo. Pa etak zdaj že penzijo tui mam."

Kak ste se navčili šivati?

"Dja sam s takšoga roda. Moja mati je vejdlja šivati, mejla je dvej sestre pa one so tui šivale. Mi smo takši, ka ka vidimo, tisto zašijemo. Če mena stoj edan tjejp pukaže, dja s tistoga tjejpja zašijem gvant. Vzemam edno krajdo pa vōnamalam, kak stoj tejlō ma, pa tak dja te zašijem. Vse fela šivam, ka je žensko, lače, kaput, tjkile, ka ranč trbej.

Zdaj že dvej šivlave z vnukinjo Moniko. Ona se tui za subolico štje vōnavčiti. Eden tjejan je v šaula, drudji tjejan pa pri meni se vči šivati. Ona staupi na mojo mesto. Dja zdaj že tak samo na rejdkī šivam. Prvin sam dosta šivala, dapa od tistogamau, ka je mauž mrau, že menja. Zato, ka nejmam cajta. Mladim pomagam pri kravi. Zdaj že skurok ranč nej vrejdo šivati, ka je platno spoj drago. Prosi ti telko ne smejm, ka bi mena vrejdo bilau, tak te bole ne šivam drudjim, samo za domanji tau. Prvin bola vrejdo bilau, ka pejnaz več vrejdān bijo. Liustvo bola pejnaze melo kak zdaj. Tistoga reda sam puna bila dela. Zdaj že samo bole starejši nosijo k meni šivat, mladina nej."

Tau ste prajli, ka vaš zdavenski gvant je bijo prvi gvant, ka ste ga šivali. Nej ste se bujali, ka se vam ne posreči?

"Nej sam se bujala. Zato, ka mi smo takši, če kaj fejt ščemo, te tisto dučas šivamo, ka je nej dobro. Dučas sam probala pa šivala, ka se je nej posrečilo. Po tistim sam štja dosta zdavenski gvantov zašila. Cejla krajina k meni odla. Sto se je te cajt ženo, vsaksuma sam dja šivala. Zdavenske gvan te sam na

baukše bilau subolicam, zato ka so mele delo. Zdaj ne vej m, kak da šlau. Liustvo gvant že bole v bauta tji piva. Prvin sam sama bila subolica v tau krajini. Zdaj že pet, šest se je vōnavčilo. V Varaša si delo ne najdejo, doma pa skur nej vrejdo šivati za davka volo. Če bi nej v penziji bila, te bi na mejsec

brodi, ka de se tadala včila za bautoša pa se nede s šivlanjom tadala mantrala."

Vidim, ka dva mašina mata, enga nauvoga pa enga staroga. S serim šivata vi?

"Dja s starejšim, dekla pa z nauvim, zato, ka dja sam se k tistoma vcujzela. Skur petdeset lejt je dojšlo, aj se vcujzemam. Šivati je meni nikdar nej bilau triid zato, ka rada sam šivala. Če bi nej mejla volo, te ranč bi nej delala. Človak aj bola takšo ne dela, k steroma nejma volč, zato ka brezi volč je delavec nej delavec. Zaman se stoj na papiri kaj navči, če nejma volo s tistim delati."

Dobili ste takšo delo, ka je broditu trbelo, kak zašijate?

"Broditi si vsigdar trbej, zato ka človek na letja kaj zapravi. Če kaj tavrejžem, s tistim že nika ne vej m delati. Človek pamat spoj tam mora meti. Zato, ka liustvo zveksoga ranč telko platna tji pi, ka na gvant trbej. Dapa najbolje težko za tuične ženske šiva človek. Za takšo ženo, stera je tenka, za takšo naletja šiva, zato ka na njej dobro stodji gvant."

-KH-

eden papir mejla gora namalano, pa tak so si vōparbirali, steroma ka se je vidlo. Eden tjejan sam šivala na eno gostūvanje. Mogla sam delati, zato ka je mauž brezi dela bijo. S tjejm sam si pejnaze slōjžila na tji njo pa na gvant. Prvin

skur petdjezero forintov mogla plačivati davka. Dja za eno alo 200-300 forintov prosim, s tauga bi pa težko vōplačala davek. Več neščem pa ranč ne smejm prositi, zato ka bi liustvo tau prajlo, etak ščem obogatiti. Zato pa Monika si že tak

... DO MADŽARSKE

OBISK IZ SLOVENSKE SKUPŠČINE

Člani delovne skupine odbora za problematiko slovenske manjšine so 15. oktobra obiskali slovensko Porabje in Zvezo Slovencev na Madžarskem.

Delovna skupina je bila ustanovljena 11. oktobra na 24. seji Odbora Državnega zbora R Slovenije za mednarodne odnose. Pred tem obiskom se je že srečala s predstavniki slovenske manjšine v Italiji in Avstriji. Delegacijo so sestavljali Jadranka Šturmkocjan (poročevka delovne skupine in članica Liberalnodemokratske stranke), Zmago Jelincič (Slovenska nacionalna stranka), Roberto Batelli (predstavnik italjanske narodne skupnosti) in Urša Zore (Služba za mednarodne odnose).

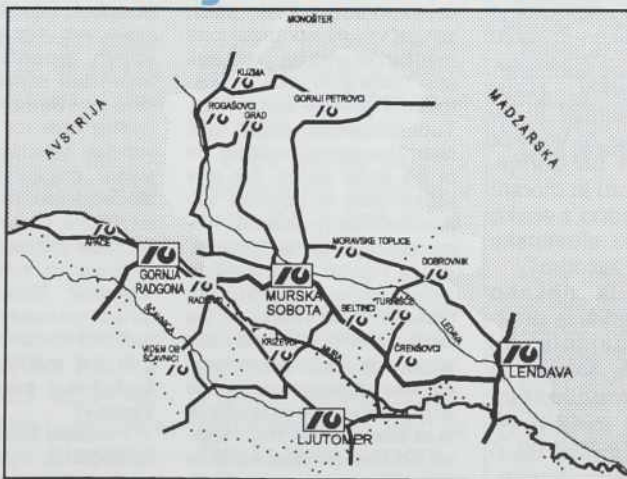
PODELITEV ŠTIPENDIJ

Kuratorij Košičevega sklada je pred koncem lanskega šolskega leta razpisal natečaj za štipendijo slovenskim učencem in dijakom. Podelitev štipendij bo 19. novembra ob 14.30 v gledališki dvorani v Monostru. Štipendijo bo dobilo okrog 50 mladih, ki so se najbolj izkazali pri učenju materinščine ali pri kakšni interesni dejavnosti. Mesečna štipendija za šolsko leto 1993/94 bo 1000 forintov za učence višjih razredov in dijake ter 500 forintov za učence nižjih razredov.

KDAJ JE ODPRT MEJNI PREHOD?

Po 1. novembru je mejni prehod Gornji Senik-Martinje odprt od 8.00 do 18.00. Zaradi tega se je spremenil tudi čas slovenskega bogoslužja na G. Seniku. Po novem se slovenska maša začneja ob pol 11. uri.

Ugodna menjava tuje valute!

120 let tradicije

Pomurska banka d.d.

Vaša domača banka

PORABSKI SLOVENCIMAMO BODOČNOST

IRENA BARBER. Porabska Slovenka s ponosom. Njena porabsčina teče gladko, prelepo. Oh, saj ne boš imela kaj zapisati, reče skromno, res nisem neka pomembna oseba. Pojasnila sem ji, da mi ne gre za to, ampak želim predstaviti bralcem njo, Ireno, predvsem s tiste plati, ki je tako zelo pomembna: kot žensko, ki si je vse življenje prizadevala za ohranitev slovenstva v Porabju in s svojimi pomembnimi dejanji prispevala mnogo k temu, da Slovenci za Srebrnim bregom še živijo in bodo živeli. Skromno živi v prijetnem domu na Dolnjem Seniku, piše za časopis, prepeva pri gornjeseniškem zboru in čaka zasluženo upokojitev. A tudi, ko bo že "v penziji", se njeno delo ne bo končalo. Še dalje bo vsepovsod tam, kjer bo potrebna.

Najprej mi povej nekaj osnovnih podatkov o sebi, o tem, kako je tekla tvoja življenjska pot.

"Rojena sem na Verici 1939. leta, torej tik pred začetkom vojne. Takrat smo tam govorili samo slovensko, in ko smo ob koncu vojne začeli obiskovati šolo, smo imeli velike težave z madžarščino. Šola je namreč bila madžarska. Ker mi v osnovni šoli ni šlo slabo, sem se šolala dalje, in sicer v Sombotelu in Győru in končala višjo upravno šolo. Vendar sem morala nekaj izpitov že po koncu uradnega šolanja narediti še v Budimpešti, ker se je vmes zakonodaja spremenila in smo se morali dodatno naučiti najnovnejše stvari. Potem sem takorekoč po dekretu prišla na Gornji Senik in tam pet let opravljala službo računovodkinje na občini. Za Gornjim Senikom sem prišla na Dolnji Senik in tam bila zaposlena 28 let kot sekretarka občine, matičarka in še kaj. Po demokratičnih spremembah na Madžarskem pred tremi leti sem začutila, da

bo nova oblast želela v občinskih upravah svoje ljudi, čeprav nikoli nisem imela nobene partijske funkcije. Na ustanovnem zboru Zveze Slovencev so me izvolili za sekretarko narodnostne organizacije in to delo sem z veseljem opravljala tri leta. Pa tudi, ko bom že v pokoju, bom še delala za slovensko narodnost."

Ves ta čas pa si se aktivno ukvarjala s kulturno dejavnostjo Slovencev, čeprav ni bilo nobene uradne slovenske organizacije ali društva, ki bi tako dejavnost usmerjalo, moralno in tudi finančno podpiralo.

"Kulturna dejavnost me je od nekdaj privlačila. Vse, kar smo delali, smo delali s srcem. Naša organizacija je bila sicer v Budimpešti Demokratična zveza Južnih Slovanov, a ker je Porabje daleč od glavnega mesta, Slovenci pa smo znani po tem, da smo bolj tihi in zadržani, ta zveza ni kaj bistveno vplivala na naše življenje. Tu, v Porabju, smo kulturno dejavnost organizirali sami, brez denarja, a z veliko dobre volje. Če smo šli kam na gostovanje ali povabili kako kulturno skupino, smo finančna sredstva prosili od različnih podjetij in vedno so nam radi priskočili na pomoč. Tako imajo razne kulturne skupine v Porabju že dolgoletno tradicijo, recimo pevski zbor, folklor, ansambel in še kaj. Tudi sama že več kot 30 let pojem pri gornjeseniškem zboru in moram reči, da še vedno z enako ljubeznijo do slovenske pesmi kot na začetku."

Ker si bila nekako vedno v središču družbenega dogajanja, mi lahko poveš, kakšen je bil odnos večinskega naroda do porabskih Slovencev, recimo po 2. svetovni vojni?

"Porabske vasi so bile popolnoma slovenske. Ko sem začela obiskovati osnovno šolo, so me vprašali, če se bom učila

slovenščino. Ko sem pritrdilno odgovorila, sem dobila eno okrog ušes. Potem pa je slovenščina iz šol začela izginjati in se je redno spet poučevala šele po šestdesetem letu. 14. let sem bila tudi članica Železnožupanijskega sveta in moram reči, da smo tisti malo bolj glasni mnogo vsega dosegli. Sicer so pa porabski ljudje v vaseh živeli zelo siromašno, ker jim je oblast pobrala še tisto malo, kar so pridelali na kmetijah. Sicer pa nas niso Madžari, mislim oblast, nič kaj preveč "dol gledali" zato, ker smo Slovenci. Imeli smo tudi maše v slovenščini, na vseh občinah so delali ljudje, ki so govorili slovensko. Moram povedati še eno zanimivost: ker sem bila matičarka, sem poročni obred na občini opravljala deset let tudi v slovenščini, v porabskem narečju."

Zakaj pa pravzaprav porabski Slovenci vedno manj govorijo slovensko?

"Mislim, da je to nekako tako: za to je mnogo objektivnih razlogov. Nekako po šestdesetem letu je mnogo ljudi moralo iti delat v tovarne, na primer v Monošter, v popolnoma madžarsko sredino. In v tem okolju so se velikokrat norčevali iz njihovega jezika. Ker pa smo Slovenci pač prilagodljivi in se nismo znali postaviti zase, so se vsi, ki so prišli v te madžarske sredine, pač želeli učiti madžarski jezik in topoma govoriti samo tega. Tudi otroke so začeli učiti skoraj samo madžarščino, da bi bili enaki večini, ker je v tistem času drugačnost veljala za manjvrednost. Pomembno pa je tudi dejstvo, da je razlika med knjižnim slovenščino in porabskim narečjem zelo velika; večina otrok pa ni obiskovala višjih ali visokih šol in po mnenju staršev ni potrebovala knjižne slovenščine, zato se je učenje le-te staršem zdelo mrtvi kapital. To niso bili časi, ko bi se govorilo: Več jezikov znaš, več veljaš. Kaj naj še povem? Tu je bilo ogromno zamujenega, več desetletij zaprtja meja je opravila svoje, posebej pa v času Ráko-

NAŠE PESMI (62)

LUBCA LUBEZNICA

Lubca lubezniva,
ti si meni kriva,
da jaz morem bit soldak.

Vu toj ruskoj dolini,
fanti kak mantarniki
se za nas vojskujejo,
ali za nas vojskujejo.

Po tom črnem dini,
da jaz nič ne vidim,
dara krugla prileteja.

Krugla prileteja,
v srcé mi zleteja,
ali za nas je ranila,
ali srcé mi je ranila.

Srcé mi ranila,
ali daj ne morem
stanoti več gor.

(Gorenji Senik)
-mkm-

sivega režima je imelo mnogo Slovencev težave samo za to, ker so bili Slovenci. In v ljudeh to ostane. Mnogi pravijo svojim otrokom: Ti ne reci nikomur, da si Slovenec, saj ne vemo, kaj nas čaka; lahko pride spet čas, ko bo zelo narobe, če si drugačen od njih. Posebej pa zadnja tri leta vlada v ljudeh negotovost. Osnovni problem pa je ta, da nas je Slovenec malo, imamo malo lastne inteligence in smo premalo glasni. Pri ljudeh pa se pojavlja še en problem: nimajo razčiščenih političnih pojmov, mešajo pojma "slovensko" in "slavsko". Slavsko zanje pomeni jugoslovansko, ker pa berejo o vojnih grozotah v jugoslovanskih republikah, pač mnogi še vedno mislijo, da tja spada tudi to, kar je slovensko. Tolikokrat se trudim komu dopovedati, da je Slovenija že davno samostojna država, da se je balkanski kaos ne tiče, da je mirna in prelepa in niti malo več "slavska". Mislim, da smo lahko ponosni nanjo kot matično domovino."

In kaj misliš, kakšna je bodočnost porabskih Slovencev?

"Porabski Slovenci imamo bodočnost, v to sem prepričana. Saj kri ni voda. In ko človek pride malo v leta, ko te minejo mladostne norosti, se še bolj zaveš svojih korenin. Pri mladih pa je tako: če se bo samostojna Slovenija dobro

razvijala, če bo mir in blagostanje v njej, bodo tudi mladi začeli razmišljati drugače. Mi, ki pa vemo, da je in da bo tako, moramo mladim to dopovedati. Sicer pa lahko trdim, da je kljub vsem tem objektivnim vzrokom še vedno mnogo pravih Slovencev, pa naj si bodo tu, v Porabju, v Sombotelu ali v Budimpešti. Srčno upam, da nas bo vedno več."

Kaj pa tvoje pisanje? Malo sem pokukala v tvojo bodočo zbirko novel...

"Ah, saj to ni veliko umetniško dejanje! Pišem pač tako, kot čutim. To so zgodbe iz mojega življenja in veliki pisatelji bi jih napisali mnogo boljše. Pisati pa sem začela že pred kakimi petindvajsetimi leti in te zgodbe objavljala največ v Narodnih novinah, kjer me je urednik zelo spodbujal. Tudi v Porabju sem mnogo tega objavila. Knjižica bo res izšla in veseli me, da je to po mojem prvo delo take vrste v našem, domačem jeziku. Upam, da mi bo kdo sledil in pisal o porabskih Slovencih še mnogo boljše zgodbe."

Knjiga naše Irene Barber bo torej kmalu natisnjena. Tudi njenih predstavitev porabskih družin v časopisu bo še veliko. In tudi drugih njenih dejanj, pomembnih za porabske Slovence. Želimo ji srečo!

VALERIJA PERGER

KA JE TAU?

KAK SE ZOVĚ

- na Gorenjon Siniki
- na Dolenjon Siniki
- v Ritkarovci
- na Verici
- v Števanovci
- v Andovci
- v Slovenskoj vesi
- v Sakalauvci
- Kak so nicali:

REŠITEV IZ 21.
ŠTEVILKE

mlečnik: vrč za kisló
mleko
kócsóg: edény a tej
altatására

Tak se zove: na Gorenjon Siniki, na Dolenjon Siniki, v Ritkarovci, na Verici, v Andovci, v Slovenskoj vesi pa v Sakalauvci: štíclí, v Števanovci štúclín.

Tak so nicali: v štíclíni se je slatko mleji ségnilo, ségnjeno mlejko gratalo.

VI STE NAM
POSLALI

Tau je na Gorenjom Seniki štíclí. V štíclí so ženske mlejko vlejale, naj se segne. Segnjeno mlejko so lidgé vleti radi geli.

Anastazija Bajzek

JESENSKA NARAVA

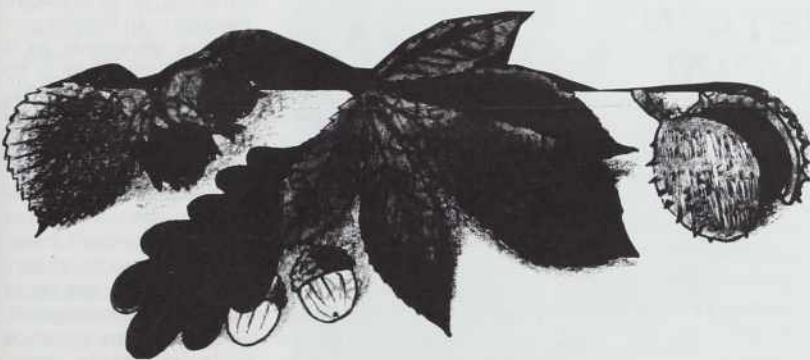
V jeseni imajo ljudje veliko dela v naravi. Na njivah pospravljajo poljske pridelke. Kopljejo krompir, trgajo koruzo, posekajo koruzna stebila, pobirajo buče in pulijo repo ter peso.

slive in orehe. Iz grozdja stiskajo sladek mošt. Drugo sadje pa shranjujejo v kletih za zimo.

V gozdovih grabljajo listje za steljo v hlevih. Sekajo in žagajo drva, da bodo imeli v mrzlih

Z dreves pada pisano listje: rumeno, rdeče in rjavo. Samo iglasta drevesa ostajajo v gozdovih zelena.

Letošnja jesen nas je lepo obdarila z gobami. Zato so se gozdovi

Ves pridelek odpeljejo domov z vozovi ali s traktorji. Ko so se njive spraznile, jih pognojijo in preorjejo. Nekateri posejejo ozimna žita.

Na vrtovih gospodinja pospravljajo zelenjavo: korenje, peteršilj, papriko, paradižnik, cvetačo, kolerabo, zelje, ohrovt in rdečo peso. Zelenjava je posebno važna hrana pozimi, zaradi vitaminov. Gospodarji pripravijo vrtove za pomladansko setev: pognojijo jih in prekopljejo.

V sadovnjakih pobirajo jabolka, hruške,

zimskih dnevih kurjavo. Nekateri nabirajo gobe, kostanje, žir in storže. To prodajo in dobro zaslužijo.

Tako pridno se pripravljajo ljudje za zimo.

Šandor Bajzek

Jesensko vreme je spremenljivo. Na začetku jeseni so še lepi sončni dnevi, pozneje pa postaja hladneje. Večkrat dežuje in piha veter. Ob takem času se že tu in tam kadi iz dimnikov.

Narava se spreminja.

napolnili z ljudmi, ki so nabirali jurčke, lisičke, dežnikarice in golobice. Na koncu oktobra so se že pokazale sivke.

Ptice selivke so že v septembru odletele v toplejše južne kraje. Gozdne živali se pripravljajo na zimo. Pobirajo lešnike, kostanje, žir in vse to shranjujejo v svoja dupla. Poletne kožuhe zamenjajo z zimskimi, tako se branijo pred mrazom.

Jesenska narava je lepa in zanimiva.

Anastazija Bajzek

MOJ PRIJATELJ,
MOJA PRIJATELJICA

Učenci 7. razreda osnovne šole na Gornjem Seniku so dobili za nalogo, naj predstavijo svojega prijatelja, svojo prijateljico. Nekaj kratkih spisov smo izbrali za objavo.

Imam več prijateljev. Enega izmed njih bi rad predstavil. Je tako visok kot jaz. Ima rjave lase in oči. Nosi čisto in lepo obleko.

Star je 13 let. Sošolca sva. Prejšnja leta se je dobro učil. Letos dobiva tudi slabše ocene. To se dogaja tudi meni. Zelo rad bere. Zanimajo ga zgodovinski in fantastični romani. Lepo poje. Je član več krožkov. Zelo rad se igra, kolesari.

Ko je šola, sva ves dan skupaj. Večkrat se pripravava, potem pa komaj čakava, da se pobotava.

Takšen je moj prijatelj.

Kristjan Mizer

Moja prijateljica je Edit Racker. Živi na Dolnjem Seniku.

V razredu je ona najmanjša. Nosi očala. Ima rjave oči in kratke lase. Ni debela. Ima sestro in starejšega brata. Zelo rada se smeje. Pridno se uči nemški jezik in tudi druge predmete. Lepo govori. Svoje govorjenje poudarja z rokami, očmi, glavo in gibi celega telesa. Rada ima živali. Zna biti tudi hudobna, toda največkrat je zelo vljudna.

Nima grdih navad. Rada nosi obleke, ki so bolj značilne za fante kot dekleta. Če si z njo, se dobro zabavaš. Večkrat je že bila pri nas. Rada se igra z mojo malo sestro. Tudi jaz jo večkrat obiščem.

Ona je moja najboljša prijateljica.

Renata Čizmaš

Moja najboljša prijateljica je Renata Čizmaš. Živi na Gornjem Seniku. Tudi ona hodi v sedmi razred. Visoka je približno 168 centimetrov. Ima ustrezno težo, dolge rjave lase in rjave oči. Rada nosi lepe obleke.

Zelo dobro se uči, pridno se pripravlja na ure. Največkrat dobiva dobre ocene. Vsakemu pomaga, če česa ne ve. Tudi doma pomaga mami pri delu, ker ima zelo rada red. Če si pri njej, se dobro počutiš. Zelo dobrodušna je, če ima kaj, vsakemu ponudi. Lepo govori v šoli, doma in povsod. Tu pa tam je hudobna, kot vsak otrok. Zelo ljubi glasbo.

Zato imam rada Renato, ker ne izda skrivnosti. Rada bi imela več takšnih prijateljic kot je Renata!

Eva Nemet

IMENITNI GODOVI

**ELIZABETA IN
KATARINA**

Elizabetinem telesu je dete z veselim glasom opozarjalo na prihod Odrešenika. Elizabeta je po tem spoznala, da je Marija izbrana za Odrešenikovo mater in jo je pozdravila z besedami: "Blagoslovljena si ti med ženami in blagoslovljen je sad tvojega telesa, Jezus!"

Prav gotovo lahko temu pripišemo priljubljenost imena po vsem svetu. Prizor iz Biblije je zelo priljubljen motiv likovne umetnosti.

V mesecu novembru praznujejo svoj god tudi Katarine. Na Madžarsko je prišlo ime z nemskim posredovanjem v obliki Kat-

arina. Nemci so ime prevzeli od Grkov, kjer je beseda Aeikatherine pomenila "vedno čista". H Grkom je prišla beseda iz Egipta, kjer je pomenila "krono".

K srednjeveški popularnosti imena je prispevala tudi legenda aleksandrijske svete Katarine, ki je s svojo modrostjo pridobila 50 znanstvenikov za kristjane. Potem, ko so jo obglavili, so angeli odnesli njeno truplo na Sinajsko goro, kjer so ji v spomin postavili tudi samostan.

Erika Glanz

OPRAVIČILO

Uredništvo Porabja se iskreno opravičuje avtorju in tudi bralcem za neljubo napako na zadnji strani prejšnje številke časopisa. Pravilni naslov članka Franceka Mukiča je **Iz Saulusa Saulus**.

**NIKA
ZA SMEJ**

PUŠAU RAUŽ

Naša Micka je eden lejši den dejte rodila v špitalaj. Gda se je te velke bolezni rejšila pa je malo k sebi prišla, medicinska sestra vcuj nesč njeno lejpo dejte pa ji etak pravi: "Tijj je. Poglednite si ga. Jaj, skurok sam pozabila povedati, ka deteta oča venej stodji z ednim velkim pušlom, pa bi vaja rad vido."

Naša Micka si je pa zdaj navelke oči oprla pa etak pravi sestri: "Sveti Baug! Nej ka bi ga notpistili. V vsakšom minuti čakam svojga moža."

**PROMETNA
NASREČA**

Eden den je naša Kristina, velka gospa, v Varaš išla. Tam odi po bautaj pa po potaj, gda gnauk samo, kak da bi grun vdaro, nika v njau skauči. Ona samo tau vpamet vzema, ka eden auto stodji pred njauv, dosta ludi začne vcuj leteti, auto pa ajn cvaj,

leti tadala.

Policaj tu včasim tam grata pa našo Kristino gorpomora, go spitava, če si je kaj nej strla. Policaj go tau tu pita, če si je nej zamerkala lumare od autona. Naša Kristina pa zdaj etak pravi: "Nej gospaud. Tak brž se je tau zgodilo, ka sam si nej mogla zamerkatilumare. Litji tau sam vidla, ka je v autona edna ženska sejdlav lejšom krebdešin gvanti. Gvant je zeleni goler pa bejle mandžete emo. Ženska je redeči kolapoš mejla, na kolapoša pa žuti pantlik, vlase je mejla frisko napravlane. Sploj fejst redečo šminko je mejla na lampaj.

I.B.

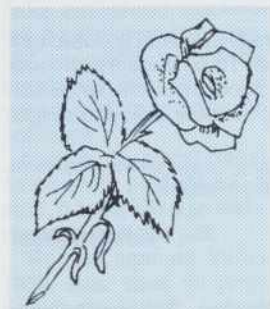
PORABJE

**ČASOPIS ZVEZE
SLOVENCEV NA
MADŽARSKEM**

Izhaja vsak drugi četrtek

Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič
Naslov uredništva: H-9970
Monošter, Deak Ferenc ut 17.,
p. p. 77, tel.: 94/380-767

Tisk:
SOLIDARNOST
Arhitekta Nováka 4,
69000 Murska Sobota
Slovenija

Mesec november je čas velikih praznovanj, kajti v madžarskem koledarju v tem mesecu najdemo imena, ki so precej pogosta. Na vaseh v tem času že končujejo s poljskimi opravili, zato imajo tudi vaščani več časa za praznovanja.

God Elizabete je v madžarskem koledarju 19. novembra. Ime izvira iz herbejščine v obliki Eliseba, iz katere je nastala v zahodnih jezikih različica Elizabeth. Pomen imena je: "Bog je moja prisega". Ljubkovalnice so: Elza, Eržika itd.

Elizabeto poznamo tudi iz Biblije, iz Nove zaveze. Bila je žena Zaharije in mati Janeza Krstnika. Elizabeto je v sedmem mesecu nosečnosti obiskala žena tesarja iz Nazareta, Marija, bodoča Jezusova mati. V